

Belügyminisztérium
II/5-c alosztály.

*Excerpt
nem idegenkedek Tejed csak
a jelölés?*

L. 81,

Szigoruan titkos!

Adta: "Eszterházi"

Vette: Sarkadi Mátvás r.fhdgy

Idő: 1960 január 4.

Tárgy: Központi szeminaris-
ták felszentelése

J e l e n t é s
Budapest, 1960 január 13.

Fiatól nyert értesülés szerint három egyházmegyében lettek felszentelve a Központi Szemináriuból kikerült és diakónusnak még ott felszentelt kispapok. Ez a három egyházmegye: Vác, Székesfehérvár és Esztergom. Nincsenek még felszentelve az egyik a szombathelyiek, csanádi és veszprémi. A három egyházmegyén túl felszentelték Sz. K. t Panonhalmán, aki a győri egyházmegyéhez tartozik. Összesen 20 diakonusról van szó, akik közül most 11 van felszentelve.

Fiam szerint a diakonusok már felszenteltéket a püspökök az egyházi törvények szerint kötelesek felszentelni, de ez nem jelenti hogy egyházi elhelyezésükről gondoskodni tudnak, sőt ezeknek az elhelyezése egyáltalán nem valószínű.

"Eszterházi"

Megjegyzés: Az ügynök a Központi Szemináriuból eltávolított kispapok felszenteléséről a fiától szerzett tudomást. Ugyanis az ügynök fia is az eltávolított kispapok közt volt.

Utasítás: Az ügynökkel megbeszéltem, hogy a fián keresztül kísérje figyelemmel a további egyházmegyékben felszentelték-e a kispapokat, ha igen mikor, és ezt jelentse.

Sarkadi
Sarkadi Mátvás r. szds.

L. Szegferumy

Készült: 4 pld.
HL-né.
Fnytsz:13/51.

Izeifert e - 78, 83,

Belügyminisztérium
II/5-c alosztály.

Szigoruan titkos!

Adta: "Szterházi"
Vette: Sarkadi Mátyás r.fhdg
Idő: 1960 január 14.
Tárgy: Endrey Mihály rk.
püspökről

J e l e n t é s
Budapest, 1960 január 20.

"szterházi" jelenti:

Folyó hó 9-én délután 5 órakor felmentem Endrey Mihály lakására, s ott a házvezetőjével beszéltem. Ez mondta, hogy a püspök ur mánap ott lesz, s ha izalálkozni akarok vele, ugy vasárnap 12 óra körül menjek oda. Így is történt, lo-én délben odamentem, s Endrey már várt. Nagy örömmel fogadott, már az előszobában összeülletgetett és testvérien megcsókolt. Azonnal betessékelt a szobájába, borral, süteménnyel, feketével, szivarral kínálta meg, s mindjárt invitált, hogy maradjak nála ebédre. Ezt nem fogadhattam el, mert ebédre öcsémekhez eligerkeztem; mire ő azonnal meghívott következő vasárnapra ebédre. A meghívást elfogadtam, így legközelebb már hosszabb időt tudok vele tölteni.

Beszélgetésünk során természetesen elősorban aziránt érdeklöttem, hogy mikén megy a sora - bár mint mondván - rosszul nem mehet, mert kitünő testi és lelki kondicióban van. Elmondta, hogy Vámosmikolán tartózkodik, s csak vasárnap azokott feljönni Pestre. Amikor a Actio Catolika vezetői állásából lemondatták, közölték vele szóban, hogy tartózkodjon Vámosmikolán. Így ő most ott van, de nincsen egyházi beosztásban, így a fizetését sem kapja. A plébánián lakik és egyházjogi irodalommal foglalkozik. Egy volt piarista pap ott a plébános és jól megvan vele. A sorsával nem elégedett, azt mondja, hogy a sok hajszá után ráfért a pihenés. Van ideje gondolkodni és most sokmindent másként lát, mint azelőtt. Kérdésekre, hogy miért mondatták le, azt felelte: mert nem volt hajlandó behódolni. Amikor szó volt arról, hogy a papság támogassa az állam törekvését a termelőszövetkezetek megalakításában, ő azt illetékesek előtt azt mondta, hogy a papság belátja, hogy csak a nagyüzemű mezőgazdaságé a jövő, de csak ugy nyujt támogatást, ha semmiféle "nyomás" nem lesz a belépéseknél.

Érdeklődtem fiam ügyével kapcsolatban a Központi Szemináriumból elmaradt kispapokról, mire ő azt mondta, hogy akik már diakonusok fel vannak szentelve, azoknak a felszentelésétől az egyház el nem tekinthet, tehát azok meg fognak történi, minthogy három egyházmegyében már meg is történt, de ez nem sürgős dolog, mert hiszen elhelyezést egyenlőre úgy sem kaphatnak. De javulást vár az egyház és állam viszonyában s akkor ezek a kérdések el fognak rendeződni.

Természetesen sok apró-cseprő régi baráti élményeinkről is elbeszélgettünk, majd elmesélte, hogy milyen szép Vámosmikola környéke, de mikor mondtam, hogy majdnem meglátogattam ott nyáron, azt felelte, hogy jobb hogy oda nem mentem. Ott ő nem fogad senkit, nem akarja kitenni magát kellenetlenségnek. Délután 1/2 2 h-kor jöttem el tőle.

"Eszterházi"

Megjegyzés: Az ügynök a határőrség hálózatába tartozik és esetleges átvétele szempontjából foglalkozunk vele. Az ügynök még diákkori kapcsolata Endrey Mihály rk. püspöknek, és régi barátságuk alapján kereste fel. A jelentés szerint Endrey az ügynököt igen barátságosan fogadta és meghívta ebédre a III/e rendszabály is alátámaszsa. *Vert*

Feladat: Az ügynök konkrét feladatot nem kapott Endrey személyét illetően, még nem ellenőriztük le őszinteségét. Megbeszéltem vele, hogy menjen el Endreyhez ebédre és beszélgetésük anyagát írja le. A rendszabály segítségével ellenőrizni fogjuk.

Sarkadi
Sarkadi Mátyás r. fhagy.

L: Lajos

Készült: 4 pld.
HL-né.
Fnytsz: 13/102.

Belügyminisztérium
II/5-C. alosztálya

Szeifert e.
"Szigoruan titkos"

106
110
Adta: "Eszterházi"
Vette: Sarkadi Mátyás
Idő: 1960.V.12.
Tárgy: Szemináristák

Felmentésével

J E L E N T É S
Budapest, 1960.május hó 20.

"Eszterházi" jelenti:

A legutóbbi jelentésem óta, f.hó 6.-án jártam fiammal az új lakásban. Beszélgetésünk során mondtam neki, hogy most már igazán szeretném hallani tőle, hogyan is volt a felszentelése, ha már mi szülők nem is lehettünk ott. Azt is mondtam, hogy mi a fenének kellett nektek a szentelést eltitkolni. - Fiam erre azt mondta, hogy nem is a felszenteltek miatt nem akarják híresztelni a felszentelést, hanem azért hallgatnak erről, mert a kisebb évfolyambelieknek, vagyis a szemináriumból kimaradt alsóbb osztályoknak is biztosítani akarják a felszentelést lehetőségét. - Kérdésemre, hogy ez hogyan lehet, azt mondta, "megvannak a könyvek és a jegyzetek és minden tárgyhoz megvannak a professzorok is, akik vizsgáztatnak. Beszélgetésünk olyan volt, hogy fiam szépen elmondott volna mindent, de közben odaérkezett ifj.dr. M. J., aki nem régen végzett jogász, fiának volt iskolatársa, aki most nősült. Ő adta át fiának azt a szobát, amelyben most lakik. /: dr. ...?.. Andrásnál, Mártírok utja

Igy beszélgetésünk félbeszakadt, s én magyark-ra hagyva a két barátot, eljöttem. Azóta nem sikerült fiammal beszélnem.

"Eszterházi"

Megjegyzés:

Az ügynök, akinek fia a központi szemináriumból eltávolított teológusok között volt, már több esetben beszélt apjával a felszentelésük előkészítéséről. Azóta tudomásunk van arról, hogy a felszentelésük megtörtént. Ezekről az ügynök már több alkalommal tett jelentést, azonban azt még nem tudta megállapítani, hogy ki által és hol történtek a szentelések. Ennek megállapítására kapott utasítások alapján igyekeznek az ügynök fiától a szükséges adatokat megszerezni. Azmeddigiekben a fiu az apja ilyen irányu kérdéseire, azzal az indokkal

nem válaszolt, hogy megfogadták, egyelőre erről senkivel nem beszélnek, arról sem beszélt, hogy kinek, és miért fogadtak titoktartást. Ez azért is érdekes, mert az ügynöknek a fia többször hangzottatta, hogy az ő felszentelésük nem illegális, mivel ők tanulmányaikat lényegében befejezték és már diakonuszakként fel voltak szentelve, így az egyházi törvények szerint a püspök köteles őket felszentelni. A legutóbbi beszélgetésünk, ami ebben a jelentésben le van írva, alkalmával mondta az ügynök fia, hogy az oka ahallgatásuknak az, hogy az alacsonyabb évfolyamu teológusok, illegális oktatásánál, illetve majd a felszentelésüket biztosítani tudják. Ez is alátámasztja az eddigi olyan irányu értesüléseinket, hogy illegálisan megbízott tanárok készítik elő a teológusokat vizsgákra, majd felszentelésekre.

Utasítás:

A további feladat megbeszélése előtt az ügynököt megkérdeztem milyen volt eddig a kapcsolata a fiáról, gyakran szokta-e felkeresni, nem-e gyanus, hogy az utóbbi időben ilyen sűrűn keresi fel. Az ügynök elmondotta, hogy ez semmi gyanút nem kelthet, mert ha ő nem keresi fel fiát, az azonnal hívja őket telefonon, hogy miért nem jön. Ennek alapján megbeszéltem az ügynökkel, hogy a következő héten, amikor vidékről megjön, és hozza a fiának a hazulról kért dolgait, keresse fel, és újólág térjen rá a legutóbb félbeszakított beszélgetésre.

Sarkadi
Sarkadi Máttyás r.fhdgy.

L. János

Készült: 4 pld.-ban 1 lap 2. oldal
 TRné 1 " Oszt.vez.et.
 1 " "M" dosszié
 1 " Dné et.
 1 " Táj.e.
 Fnytsz.: 13-636